

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Clementis VIII. litterae ad Auctorem, quibus ei haereticorum libros
legendi facit potestatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

inludio quidem voluptatem aliquam capiunt, at postea infinitas molestias & turbationes sentiunt, sed damnantes suam securitatem, ut qui antequam nauim soluerant, futuram tempestatem non animo & cogitatione præcepissent. Sed in primis iuuentus istiusmodi laqueis facile capitur, ut in cuius animis experientia multæ defectu, certa aliqua & firma veri persuasio nondum radices egit. Externâ quippe illam & artificiosam orationis structuram admirati, nondum maturo ad iudicandû his de rebus, quæ sub verbis latent, iudicio, facile impelli se patiuntur: quemadmodum videmus aerem pestilentem magis insinuare se vestibus laciniosis & plicarum plenis, quam extensis; & facilius iuuenilibus corporibus quam senilibus, quæ callum quasi obdixerunt, adhærescere. Non sine causa profecto is qui inter paganos sapientissimus celebrabatur Plato, tenens animis poetarum lectione interdixit, ne deorum illis transformationibus & turpibus amoribus numerosa & auri bus gratissima oratione decantatis offenderentur ac corrumpentur. Verus est verbum, eum qui bene cepit, dimidium facti habere: quod in iuuenibus maxime verum est, quorum animus quoscumque characteres & figuras quæ imprimuntur, recipit. *Cereus in vitium stetit*, ut cum Horatio loquar: eorum præsertim qui magis ad malum (quales ferre omnes sunt) quam ad bonum propendent; quâ istiusmodi animi maiorem habeant cum vitij imperfectione, quam cum perfectione virtutis analogiam & proportionem. Quod si, ut idem Plato dicebat, *periculosum est iuuentus animos obscuris illis & stultis fere imaginationibus & fabulis imbui*: quanto maius periculum in istis erit ab ijs libris, qui falsam doctrinam, sed fucis veritatis pictam, continent, ac sensim etiam aliud agentibus instillant?

VI. Consuetudo hæc vel decretum potius Ecclesie diu me continuit quo minus ne oculus quidem legeris quos innumeros fere quotidie hæreticis protudit, libris conscelerare ausus fuerim donec Antichristum meum conscribens, ut infamem illam Ioaniam à Pontificia Sede, in qua nonnulli eam, mentuendo sibi ipsis, collocarant, deturbarem, hæreticorum atculas quoque excutere sum coactus. Quocirca eius mihi opem implorandam putavi, qui & de futuro mihi veniam, & de præterito absolutionem largiri posset: à quo & post multas dilationes, libros eiusmodi legendi facultatem, etsi non sine difficultate, impetraui; quam hoc loco, ut & Pontificum Breue, inserere mihi visum fuit, ut & pulcher ille atque admirabi-

lis ordo ac disciplina, qua Mater nostra Ecclesia filios suos regit ac constringit, eluceat; & ab illis qui sine discretione perniciosis legendis libris sese applicant, quanti periculi res sit, regulas ab Ecclesia præscriptas transilire, intelligatur. Sic vero se habet Breue Pontificis.

Clemens PP. VIII. Dilecto filio Florimundo Ræmundo, Senatori regio in Parlamento Burdigalensi.

DILECTE fili salutem & Apostolicam Benedictionem: *grauis testis, & cui ob spectatâ virtutē, & egregia animi ornamenta multum merito tribuimus, Filius noster dilectus Cardinalis de Gioiosa narrauit nobis diligenter de tua pietate, de tuo zelo Catholica fidei, & insigni deuotione, quâ geris erga hanc sanctam Apostolicam sedem, in qua is qui diues est in misericordia, quique in alius habitas, & humilia respicit, nos immeritis Ecclesia sua præsidere voluit, Tamesi libri tui de Antichristo, & alij pro veritate Catholica & eiusdem sanctæ Sedis defensione aduersus profana nouitatis sectatores luculenter scripti, non solû eruditionē & eloquentiâ, sed zelum tuum, & deuotionē, quam diximus, manifeste ostendunt. Tibi igitur, fili, gratulamur, quod dona, quæ à Deo accepisti ad eius gloriâ potissimū confers, & talentum à summo Patrefamilias tibi creditū fideliter & fructuose negotiaris: Quare has ad te litteras dare placuit, ut intelligeres te à nobis amari, & pijs lucubrationes tuas nobis gratas esse, & ut tanto cum maiori spiritu hilaritate atque ardore pergas, Dei adiutrice gratia fidei causâ aduersus Sathanae machinationes pro tua virili propugnare. Nos enim industria & commeditus tuis, quantum cum Domino poterimus, libenter ubi vsus venerit iussuragabimur, quæ admodū eidem Cardinali diximus. Interea laboribus tuis & vigilijs bene precamur, & nostrâ Apostolicâ benedictionē tibi benigne impartimur. Dactū Roma apud sanctū Marcū sub annulo Piscatoris, die septima May, MDXCIX. Pontificatus nostri an. oñ.*

Litteræ verò quibus mihi hæreticos libros legedi ab generali Inquisitione sit facultas sic habet.

Ludovicus Episcopus Sabinen. Madrutius, Iulius Antonius Sanctiorius Episcopus Prænestinus sanctæ Severinæ, Petrus Tituli sancti Laurentij in Lucina Deza, Dominicus Tituli sancti Chrysogoni Pinellus, frater Hieronymus Bernerius Tituli sanctæ Mariæ supra Minervam Asculanus, Lucius tituli sanctorum Cyrici & Iullitæ Saxus, Camillus Tituli sancti Eusebij Burghesius, & Pompeius Tituli sanctæ Balbinæ Arrigonius nuncupati presbyteri, miseratione diuina sanctæ Romanæ Cardinales, in vniuersa Republica Christiana aduersus hæreticâ prauitatem

generales Inquisitores à sancta Sede Apostolica specialiter deputati. dilecto nobis in Christo Florimundo Ramundo in Parlamento Burdigalensi consiliario salutem in Domino sempiternam. Cum in generali congregatione sancta Romana, & universalis inquisitionis coram sanctissimo in Christo Patre & Domino nostro, Domino Clemente divina providentia Papa VIII. ac nobis infra scripta die habita pro parte tua, expositum fuerit per Illusterrimum & Reverendissimum Dominum Franciscum Tituli sancti Petri ad Vincula S. R. E. presbyterum Cardinalem de Gioiosa nuncupatum, quod tu iam diu prosequeris recentium hæreticorum errores, & hæreses refellere, & confutare, & iam multa opera ad defensionem sancte sedis Apostolica edideris, ac pro huiusmodi sui instituti continuatione, & conscientia tua securitate supplicatum fuerit, ut pro tam necessario ad Dei gloriam, & animarum profectum prestando officio, tibi quoscumque hæreticorum, aut alios prohibitos sibi tenendi, & legendi facultatem, & auctoritatem concedere dignaremur.

Nos quibus in primis curas est, ut omnis hæretica pravitas è mentibus hominum tollatur, ac summo opere cupientes, ut S. Catholica & orthodoxa fides ubique floreat, & augeatur, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac de tua doctrina prudentia, & erga fidem Catholicam zelo, quibus apud nos fide dignorum virorum, præsertim dilecti D. Francisci Cardinalis testimonio commendatis, in Domino confisi, & efficacius, & fructuosius in illis partibus munere tuo ad Dei gloriam, & animarum profectum, fungi, faciliusque hæreticorum fallacias, errorem ac hæreses refellere, & confutare possis, & valeas, auctoritate Apostolica nobis commissi tibi, ut ab his censurarum, & poenarum incursum, quoscumque libros prohibitos, & hæreticorum authorum, etiam in indice librorum prohibitorum contentos, per te ipsum tantum libere, & licite, secreto tamen, & sine ulorum scandalo vel periculo, ad effectum alios, & eorum hæreses, vi præsertim redarguendi, confutandi, & impugnandi, legere ac retinere possis, & valeas, licentiam & facultatem ad triennium tantum à data præsentium numerandum tenore eorundem, damus, concedimus, impartimur, in iuncto tamen tibi, ut tam præsentium litterarum exemplum, quam hæreticorum librorum prohibitorum, quos huiusmodi nostra facultatis vigore leges, an retinebis, notam quam primum exhibeas. Reverendissimo admodum in Christo Patri, Domino Archiepiscopo Burdigalensi, vel eius Officiali seu Vicario in spiritualibus generali vel alteri ei ordinario, ubi visideris, ut dicto triennio lapsa librorum huiusmodi consignentur, vel post obitum tuum, si te interim forte ex hac vita migrare contigerit, provideat diligenter, ne ad aliorum manus valeat pervenire, sed innoxia tradatur ignibus concrematis. Nō obstantibus in

contrariū facientibus quibuscumque. In quorum omnium, & singulorum fide, & testimonium præsentibus literas per infra scriptum nostrum officium, sancta Romana, & universalis inquisitionis Notariū fieri fecimus, & manibus nostris subscriptas sigilli eiusdem sancti officii, quo in talibus utimur, iussimus appensione muniri. Datū Roma in Palatio Apostolico apud S. Petrum in dicta generali congregatione sancte Inquisitionis, die XI. mensis martij MDXCIX. Pontificatus summi in Christo Patris & Domini Clementis Papæ VIII. An. oct. X. F. Catholica. approbo Flū. Not.

Non equidem dubito, quin invidi homines, qui ut aranea quidquid venarum fuerint, in venenum vertunt, sic omnia etiam bona & laudabilia malam in partem interpretari solent, ubi has Pontificis ad meliteras hoc loco conspexerint, ambitionis & mundana vanitatis me sint infimulaturi. Verum sentiant illi & dicant quidquid velint, mihi quidem quam semel institi viam tenere semper decretum est. Satis in se ipsa habet virtus præsidij, satisque est bono viro ut talis sit, licet non omnibus videatur, ut qui existimatione & multitudinem suam non tam externo splendore & hominum opinione quam interna animi conscientia metiatur. Neque vero hanc ego calumniā anxie effugendam mihi existimo, modo quod ago ad divini nominis honorem & publicam utilitatem vergat. Agnoscite vos hic o superbi patris superbia filij, eius humilitatem, quæ vos dicitis a nobis pro Deo haberi: qui tamen usque adeo se dimittit, ut mihi, in quo tam è nihil est quam prompta quædam & perpetua Dei causam defendendi voluntas, facultas vero non ita magna, tam insignem favorem & benevolentiam præstare non dedignetur. Discite hinc quæ grato ille animo agnoscat eorum labores, qui tuas illas sæculi nostri Harpyias & hæreses monstris quibus possunt modis fugant, & persequuntur, & conficiunt. Itanempe Pastor hic Universalis universæ Ecclesiæ curam gerit, ut etiam ad particularia descendat. Quin vobis o Catholice religionis alumni, in eius defensione ad extremum usque spiritum incumbite, quum meum vobis ostendat exemplum, quam prompta sit sua sanctitas ad remunerandos vestros labores, & omnibus viribus ex Summi ore Pontificis, qui à Spiritu Sancto afflatus, errare non potest, infallibile hoc iudicium vobis comparare annuimini, quidquid in hac causa operæ & laboris collocaveritis, Deo gratum esse quod etiam ipse non modo in cælis, sed etiam per magnum suum in terris Vicarium tam liberaliter compensaturum sese sponndit.